

Binnenluchtkwaliteit Basisscholen Gelderland

Verslag derde platformbijeenkomst – 11 december 2012

De platformbijeenkomsten worden georganiseerd door de provincie Gelderland en zijn bedoeld voor besturen van scholen in het primair onderwijs, gemeenten en experts. Het doel is om samen efficiënte en creatieve oplossingen te bedenken rondom het thema binnenluchtkwaliteit. Op de eerste twee bijeenkomsten stond het delen van kennis centraal. De inzet van deze derde platformbijeenkomst is: **DOEN!**

WELKOM door Rita ten Dam, projectleider Duurzame Ontwikkeling Provincie Gelderland

Rita ten Dam heet iedereen van harte welkom. Ze vertelt dat het doel van de provincie vooral is om mensen bij elkaar te brengen en om uit te nodigen tot samenwerking en het vormen van nieuwe coalities. Op die manier kan er kennis gedeeld worden en kunnen we elkaar inspireren. Het project Binnenluchtkwaliteit Basisscholen Gelderland is smal begonnen, vanuit binnenluchtkwaliteit. Het zal nu breder getrokken worden tot gezonde en duurzame scholen. Daarover gaan we vandaag veel horen en gaan we mee aan de slag.

INTEGRALE AANPAK GEZONDE & DUURZAME SCHOLEN door Daaf de Kok, dagvoorzitter

Op de eerste twee bijeenkomsten is veel kennis gedeeld. Het bewustzijn dat goede binnenlucht belangrijk is, voor de kinderen en de leerkrachten, is er. Er gebeurt echter nog betrekkelijk weinig om de kwaliteit van de binnenlucht daadwerkelijk te verbeteren. Op deze derde bijeenkomst is het tijd voor een statement: nu gaan we echt wat **DOEN!**

Al eerder zijn er voorbeelden gepresenteerd, onder andere op het gebied van techniek. Vandaag presenteert de heer Janssen, bestuurder van Conexus, een voorbeeld op het gebied van organisatie.

DOORCENTRALISATIE door Dr. Toine Janssen, bestuurder van Conexus

Conexus heeft 28 scholen in bezit, het meeste vastgoed is zo'n 40 jaar oud. De scholen in Nijmegen zijn in 2007 doorgecentraliseerd. Daarbij zijn goede afspraken gemaakt met de gemeente over de beschikbare middelen en over plichten en rechten bij de verkoop van vastgoed (de gemeente koopt in dat geval tegen WOZ-waarde). Toine Janssen ziet doorcentralisatie als dé oplossing, voor besturen die veel scholen onder hun hoede hebben, maar ook voor kleinere schoolorganisaties en eenpitters. Naar zijn mening heeft het veel voordelen:

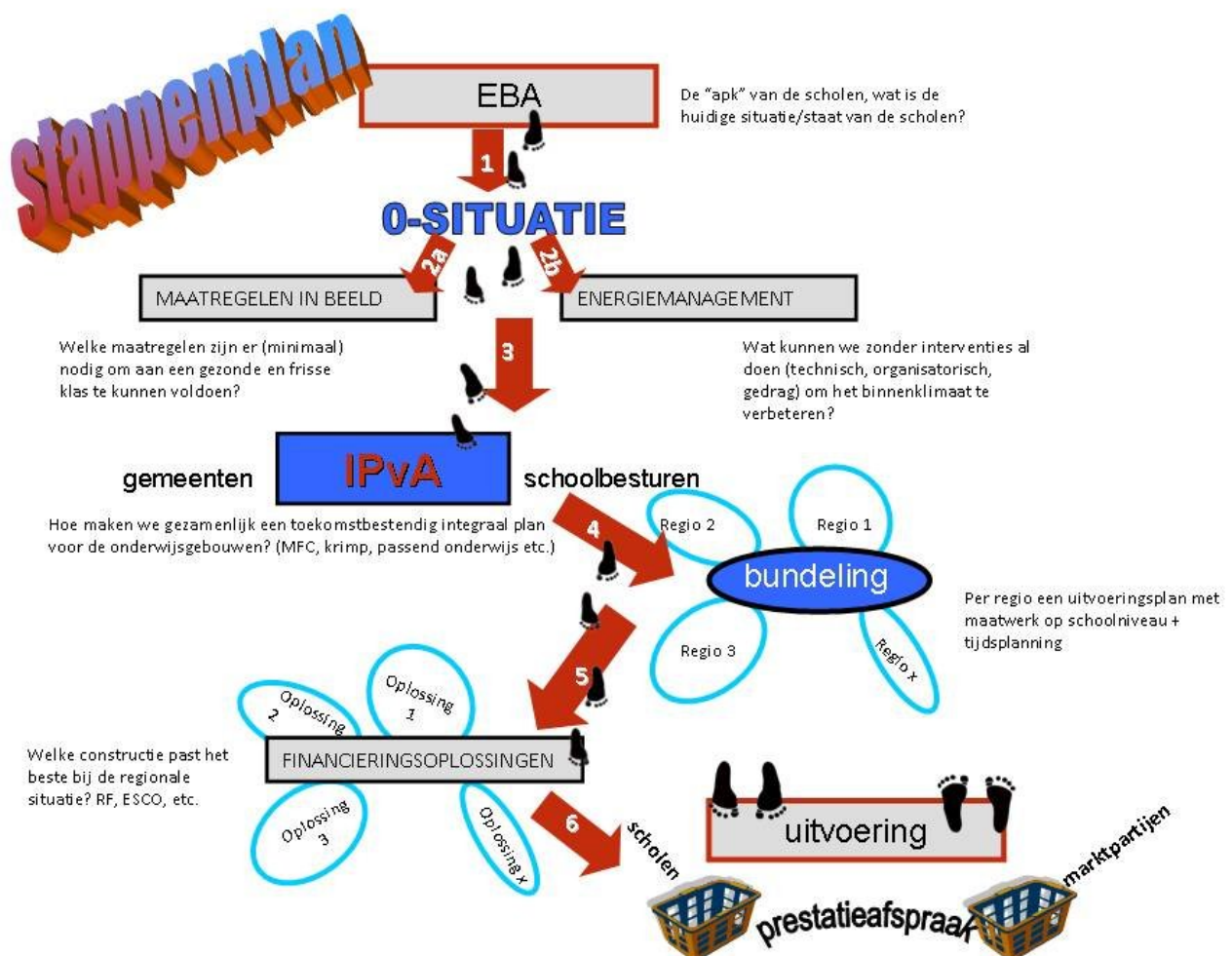
- je bent van heel veel gedoe en regeltjes af
- je kunt zelf gaan doen wat nodig is
- het maakt een integrale aanpak en investeringen in duurzaamheid en flexibiliteit aantrekkelijk (omdat die zich terugbetalen in lagere exploitatiekosten)
- het maakt de relatie met de gemeente meer volwassen
- het dwingt tot creativiteit en het maken van keuzes
- de zorgplicht van de gemeente blijft bestaan

Voor Conexus is vastgoed een kernactiviteit geworden. Duurzaamheid speelt daarbij een rol, maar moet zich wel terugverdienen of betaald worden vanuit subsidies. Alleen nieuwe scholen worden frisse scholen, bij oude scholen zijn de maatregelen te duur. Er wordt een economische afweging gemaakt.

HET STAPPENPLAN TOEGELICHT door Daaf de Kok

Daaf de Kok geeft een korte samenvatting van het traject tot nu toe (platformbijeenkomsten, kenningsgroepen). De vraag waar we nu voor staan is: hoe kunnen we echt een stap verder komen? Om een antwoord op deze vraag te vinden zijn enkele scholen bezocht en is een stappenplan gemaakt. Met dit stappenplan (dat nog nader ingevuld moet worden) zijn scholen en gemeenten benaderd. De reacties zijn positief. Kern van de aanpak is: geen ad hoc maatregelen meer, maar een integrale aanpak. Daarbij is het gesprek tussen schoolbestuur en gemeente essentieel.

***** NETWERKPAUZE *****

WORKSHOPS & PLENAIRE TERUGKOPPELING

Na de pauze worden er drie workshops gegeven. De presentaties die daarbij gebruikt zijn, zijn terug te vinden op de website www.binnenluchtqualiteitscholen-gelderland.nl
De belangrijkste bevindingen zijn na afloop plenair besproken.

Workshop 1 – EBA en schouwcriteria

Door: Mat Schatorje / Emile van Niekerk, Milicon.nl / niekerk.eu

Gespreksleider: Steven van der Lelie, GGD Gelre-IJssel

Inhoud in een notendop:

- schouwen moet gebeuren door een expert
- het bewustzijn op het gebied van binnenluchtkwaliteit is gegroeid
- er is veel ervaring opgedaan en de markt is er op ingesprongen
- er is tijdens de workshop discussie gevoerd over soorten zonwering
- 15% van de kinderen ontwikkelt astma en heeft dat vervolgens voor de rest van hun leven. Als kinderen in een bepaalde fase van hun leven de prikkels niet krijgen kan astma voorkomen worden. Goede binnenlucht speelt hierbij een belangrijke rol
- het zou goed zijn als er labels komen voor de binnenluchtkwaliteit op scholen
- als je de ziektekosten van personeel meetelt, veroorzaakt door slechte binnenlucht (15 tot 25% van alle ziektegevallen), ontstaat er een heel ander kostenplaatje
- EBA is een goed middel om de nulsituatie in beeld te brengen, omdat het kijkt naar binnenluchtkwaliteit en energiebesparing, wellicht moet het uitgebreid worden met duurzaamheid o.a. materiaalgebruik (EBA+)

Workshop 2 – Energiemanagement in de praktijk

Door: Cor Kleinveld, senior adviseur energiemanagement Grontmij

Gespreksleider: Robin Smit, Sichting Fluvium

Inhoud in een notendop:

- 13 kub gas per m2 per jaar wordt gewoon gevonden, maar het kan veel minder (7-8 kub)
- dit is mogelijk zonder te investeren, o.a. door installaties veel beter in te regelen, of door investeringen die zichzelf snel terugverdienen
- zo kan veel energie en geld bespaard worden en ontstaat een beter binnenluchtklimaat
- hieraan wordt een project gekoppeld, om het bewustzijn van leerlingen (en leraren) op het gebied van energieverbruik te vergroten
- slimme meters maken het mogelijk om te zien waar het besparingspotentieel zit
- soms is het beter niet te investeren in meer installaties, maar in kleinere klassen

Workshop 3 – Financieringskansen & krachtenbundeling

Door: Remco van Domburg, student HAN

Gespreksleider: Daaf de Kok

Inhoud in een notendop:

- presentatie van het onderzoek naar effecten doorcentralisatie Fluvium
- EBA geeft basis voor een goed gesprek tussen schoolbesturen en gemeente
- gezamenlijke verantwoordelijkheid en gezamenlijke belang van schoolbesturen en gemeente staan daarbij centraal: hoe worden scholen overgedragen bij doorcentralisatie? Wat doen we met groot onderhoud? Hoe staat het met duurzaamheid?
- het is belangrijk om onderzoek te doen naar maatregelen met bewezen resultaat, optimaal leren van elkaars ervaringen
- op basis van bovenstaande input (EBA, gesprek, resultaten onderzoek) kunnen concrete stappen gezet worden, gedifferentieerd per school of per cluster van scholen
- vanuit een collectieve benadering (gemeenten en scholen) kan de nulsituatie worden bepaald op basis waarvan onderzoek kan plaatsvinden naar de effectiviteit en ervaringen van voorgestelde maatregelen zodat een gerichte uitvraag kan worden geformuleerd.

DOEN! NAAR EEN PILOT 2013 door Daaf de Kok

Het bewustzijn is er en we willen wat doen. De inzet van vandaag is: we gaan aan de slag!

Dit is extra urgent nu de doorcentralisatie voor de deur staat en het heel concreet mogelijk is om energie te besparen. Het is belangrijk om de krachten te bundelen! Scholen/gemeenten kunnen zich nog melden voor uit te voeren pilot begin 2013 of voor het verkrijgen van nadere informatie.

